

Liikenneturvallisuustyön vuosikatsaus 2025

Paimion kaupunki

Huhtikuu 2026

Alkusanat

- ✓Paimion kaupungin liikenneturvallisuustyötä ohjaa valtakunnallinen tavoite: **Liikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.**
- ✓Kaupungin liikenneturvallisuustyön yksityiskohtaisemmat tavoitteet ja toimenpiteet on kirjattu vuonna 2022 valmistuneeseen liikenneturvallisuussuunnitelmaan ([linkki](#)).
- ✓Liikenneturvallisuustyön suunnittelusta ja koordinoinnista sekä sidosryhmäyhteistyön edistämisestä vastaa kunnan **poikkihallinnollinen kestävä ja turvallisen liikkumisen työryhmä**. Työryhmän puheenjohtajana toimi infrapäällikkö Anu Taipale.
- ✓Liikenneturvallisuustyöryhmän toimintaa tukee Varsinais-Suomen kuntien ja Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen yhdessä hankkima **liikenneturvallisuuskoordinaattori** (asiantuntija).
- ✓Tämä vuosikatsaus sisältää tietoja kaupungin liikenneturvallisuustilanteen kehityksestä ja erityispiirteistä, kaupungin liikenneturvallisuustilanteesta suhteessa muihin Varsinais-Suomen maakunnan kuntiin sekä kaupungin liikenneturvallisuustyöstä vuonna 2025.

Sisältö

- ✓Liikenneturvallisuustilanne
- ✓Kaupungin liikenneturvallisuustyö vuonna 2025

Liikenneturvallisuuustilanne

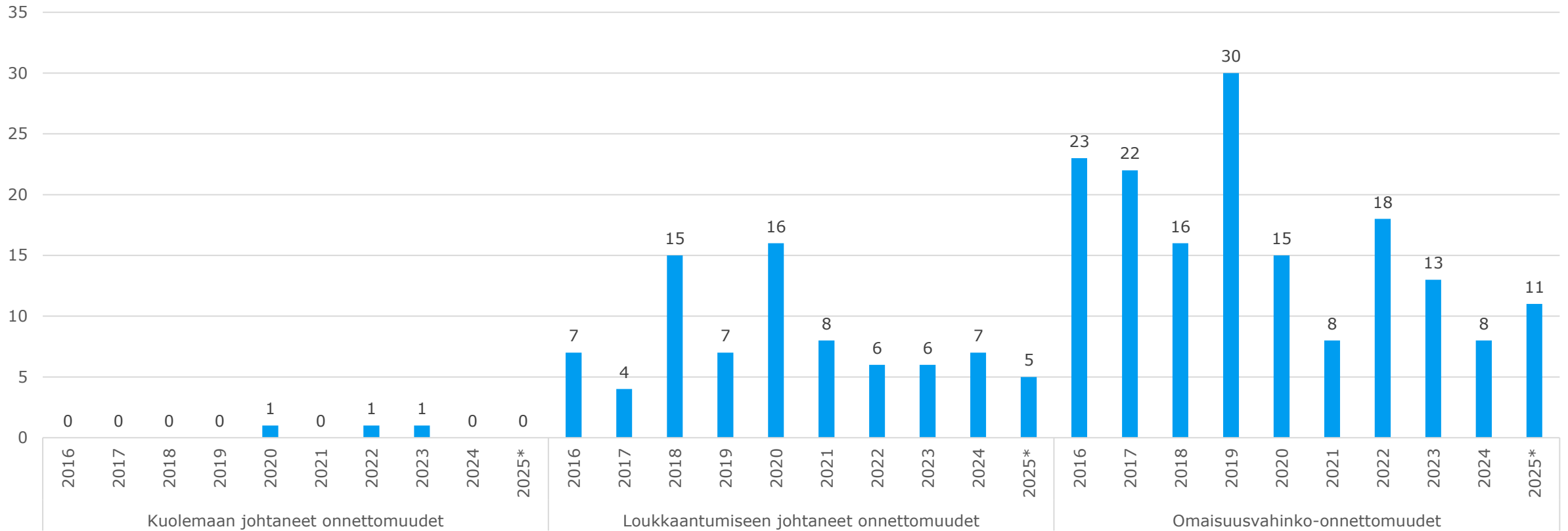
Paimion kaupunki

Huhtikuu 2026

Tieliikenneonnettomuudet vakavuuden mukaan

Lähde: Tilastokeskus, 2025* ennakkotieto

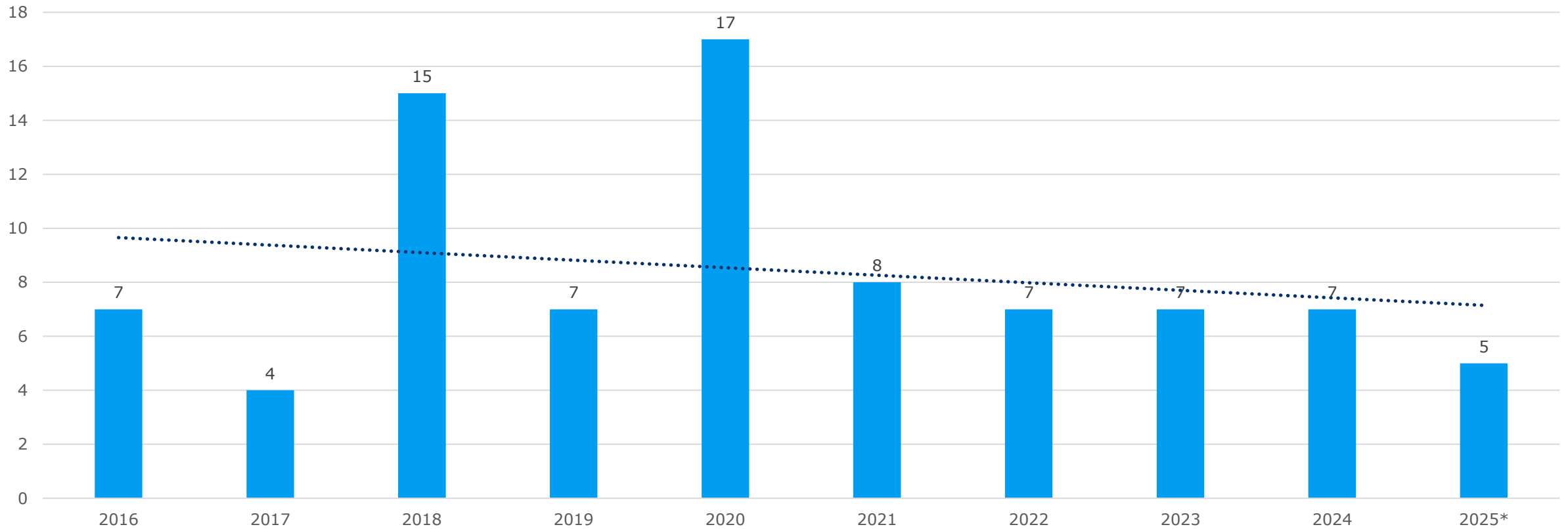
Tieliikenneonnettomuudet Paimion kaupungin alueella

Henkilövahinkoon johtaneet tieliikenneonnettomuudet

Lähde: Tilastokeskus, 2025* ennakkotieto

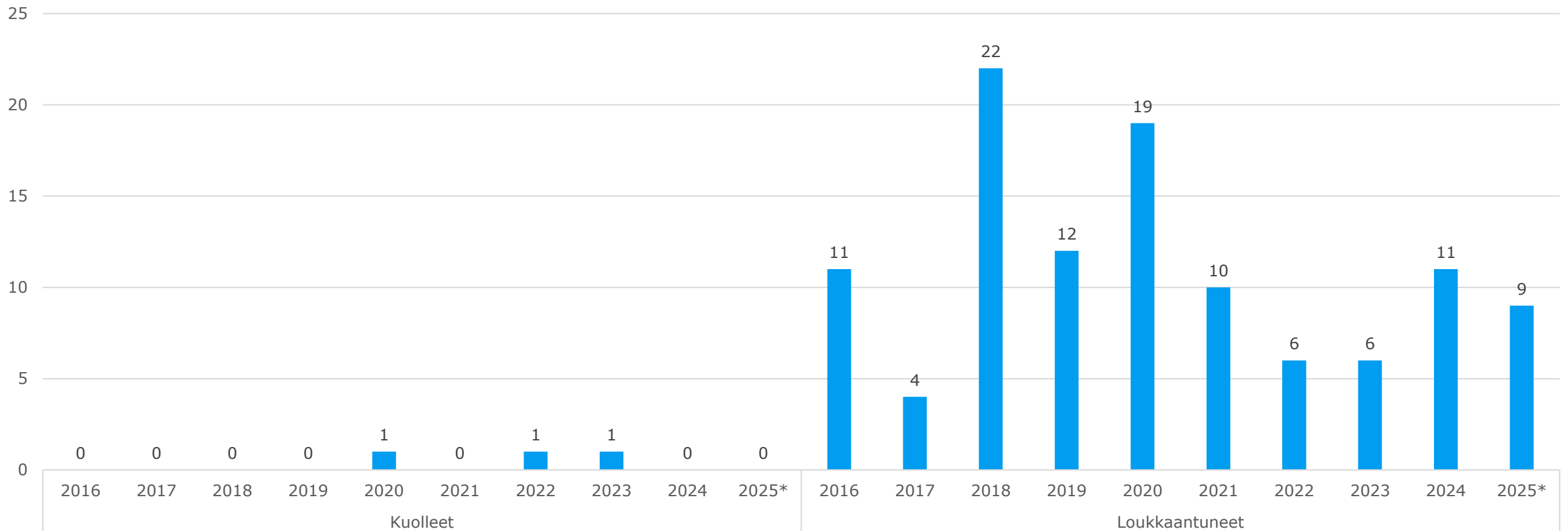
Kuolemaan ja loukkaantumiseen johtaneet tieliikenneonnettomuudet Paimion kaupungin alueella

Henkilövahingot tieliikenneonnettomuuksissa

Lähde: Tilastokeskus, 2025* ennakkotieto

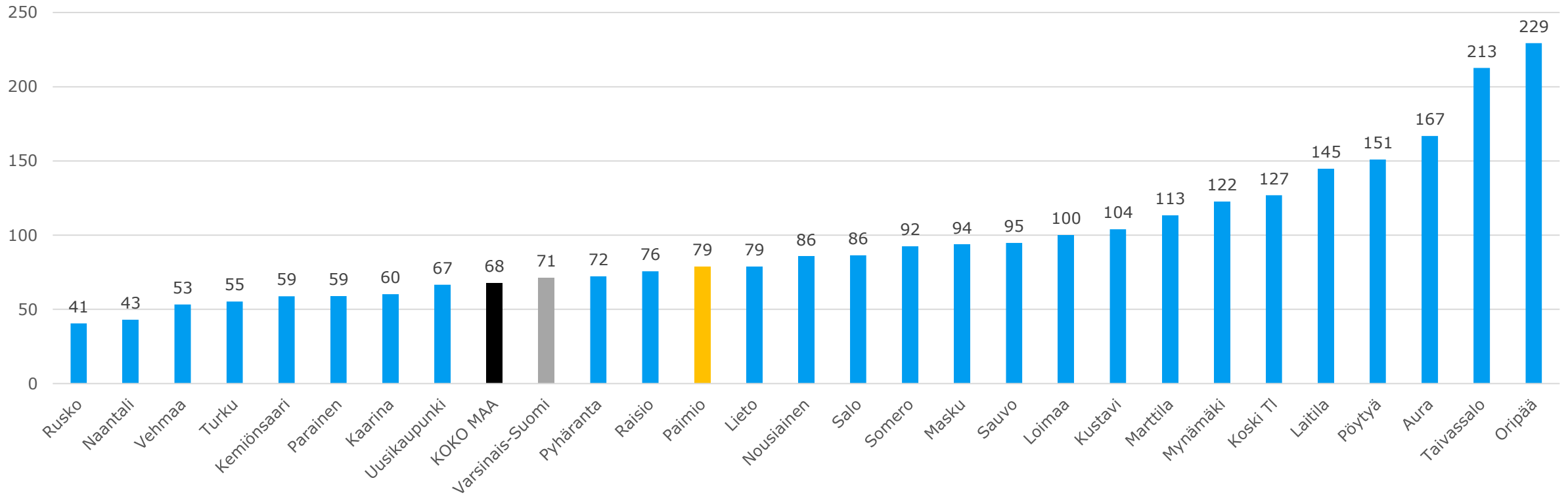
Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet Paimion kaupungin alueella

Tieliikenteen henkilövahingot alueen asukasta kohden

Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2021-2025*

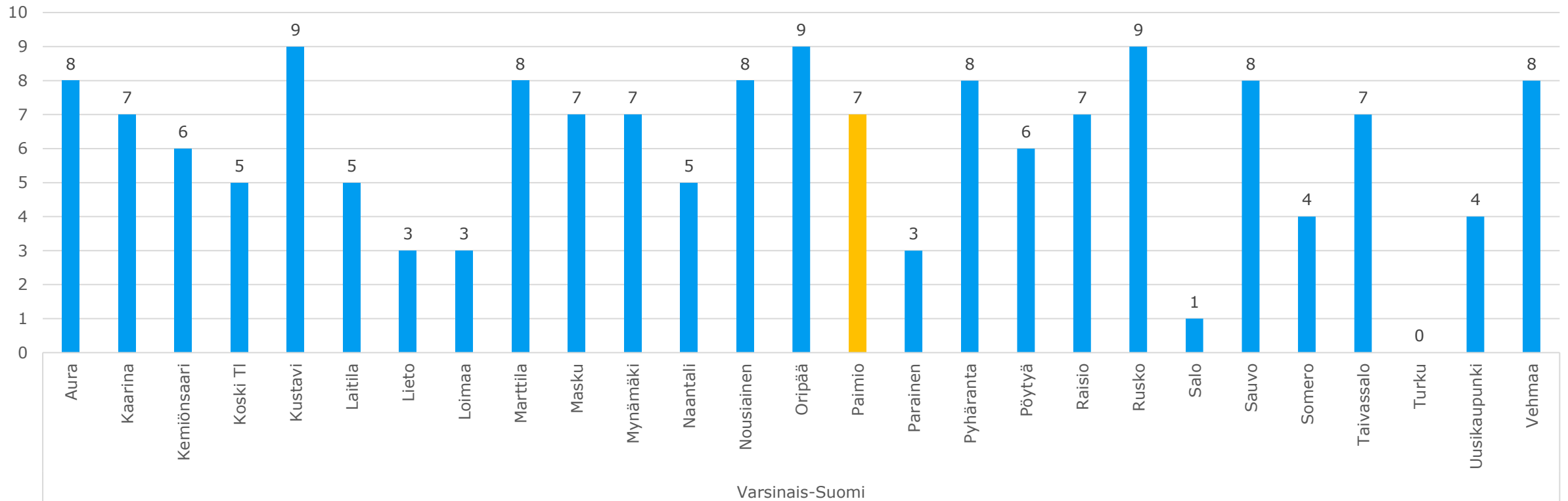
Tieliikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet alueen 100 000 asukasta kohden
Varsinais-Suomen maakunnan alueella

Liikennekuolemien nollavuosien määrä kunnissa

Lähde: Tilastokeskus 2016-2025*, kaikkien Suomen kuntien keskiarvo ~ 6/10

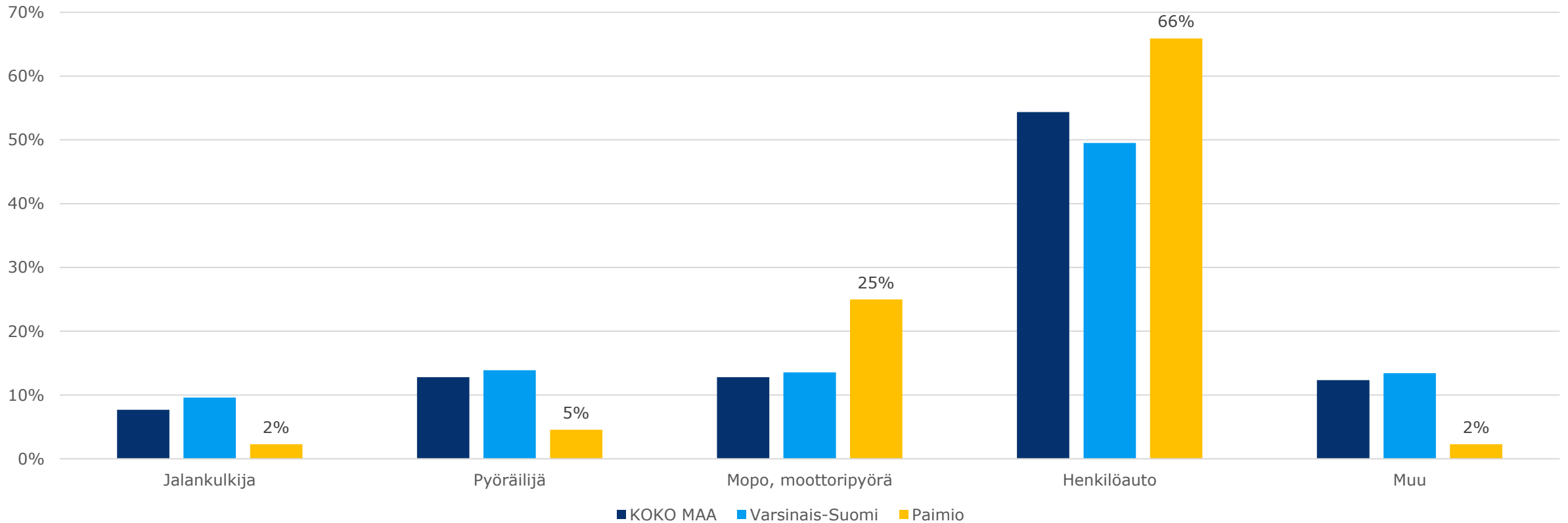
Liikennekuolemien nollavuosien määrä viimeisen kymmenen vuoden aikana
Varsinais-Suomen maakunnan alueella (Tavoitearvo on 10)

Tieliikenteen henkilövahingot tienkäyttäjärhmittäin (%)

Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2021-2025*, 2025 ennakkotieto

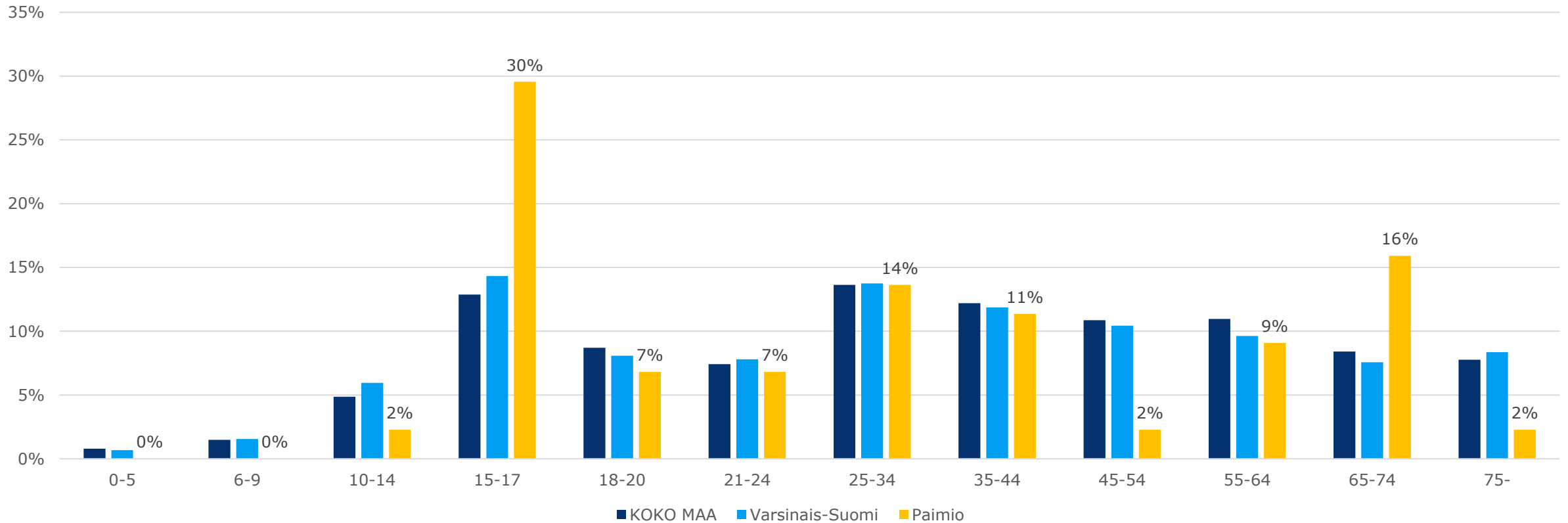
Tieliikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden jakauma (%) tienkäyttäjärhmittäin vertailualueilla

Tieliikenteen henkilövahingot ikäryhmittäin (%)

Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2021-2025*, 2025 ennakkotieto

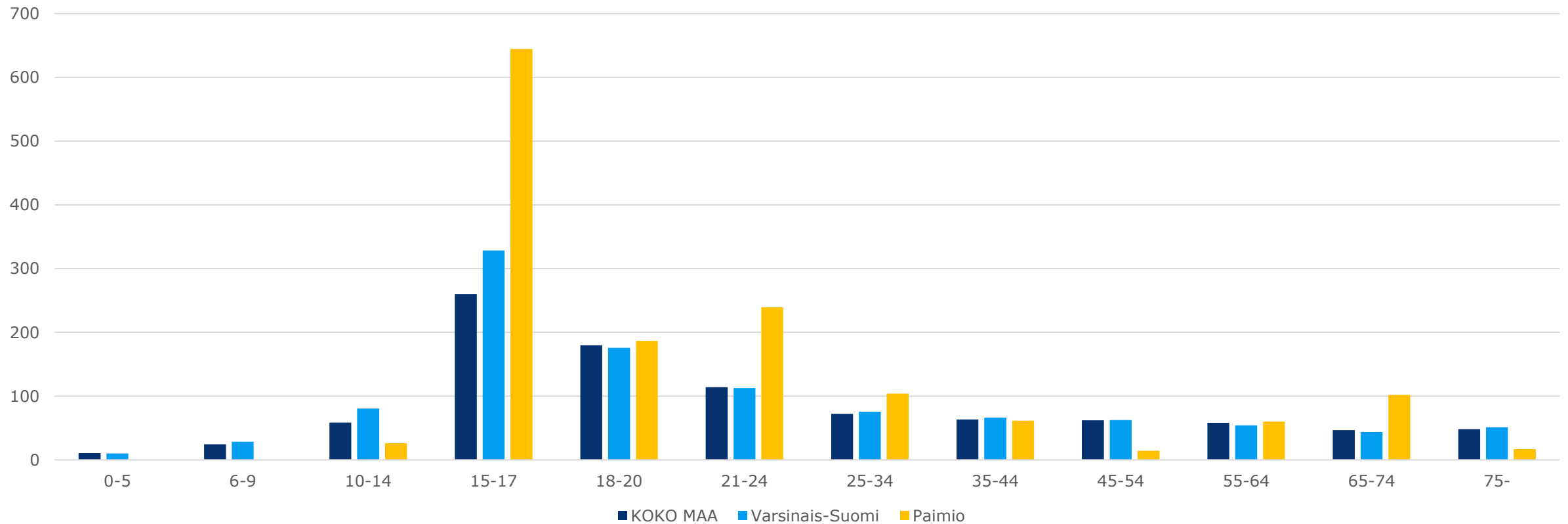
Tieliikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden jakauma (%) ikäryhmittäin vertailualueilla

Onnettomuusriski ikäryhmittäin

Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2021-2025*, 2025 ennakkotieto

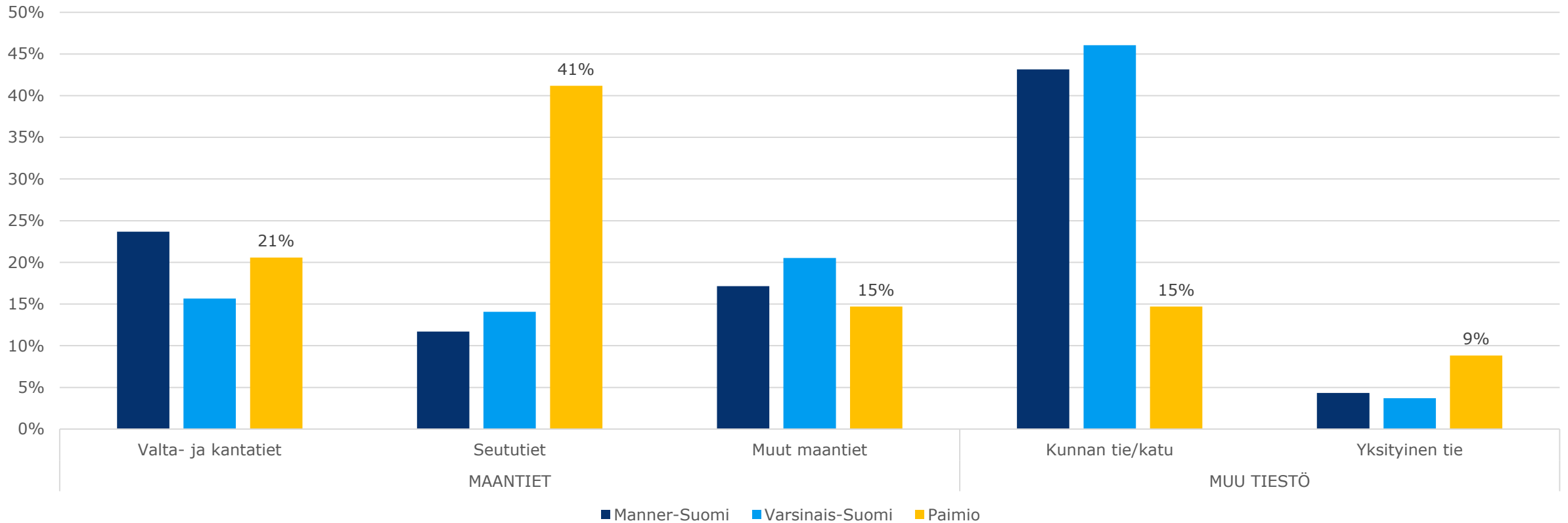
Tieliikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet ikäryhmän 100 000 asukasta kohden vertailualueilla

Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuudet tielajeittain (%)

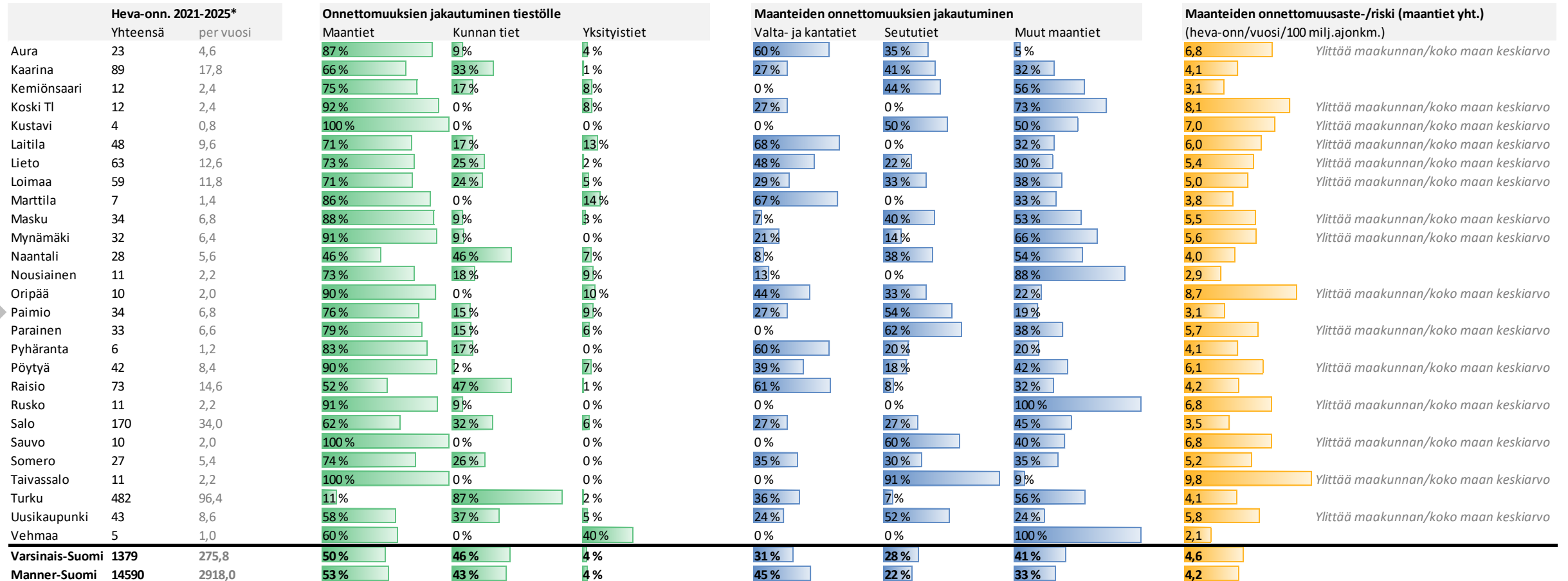
Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2021-2025*, 2025 ennakkotieto

Tieliikenteen henkilövahinko-onnettomuudet tielajin mukaan vertailualueilla (%)

Kuntavertailu tieliikenneonnettomuuksien jakautumisesta tiestölle sekä maanteiden onnettomuusriskistä

Lähde: Tilastokeskus, vuosi 2025 ennakkotietona

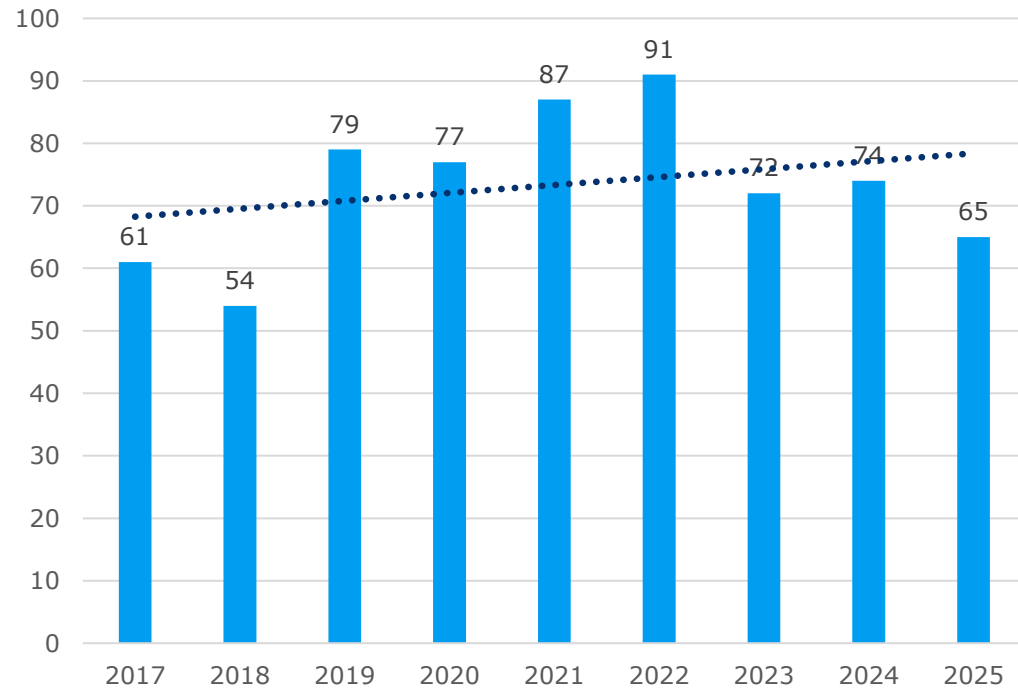

Hirvieläinkolarit

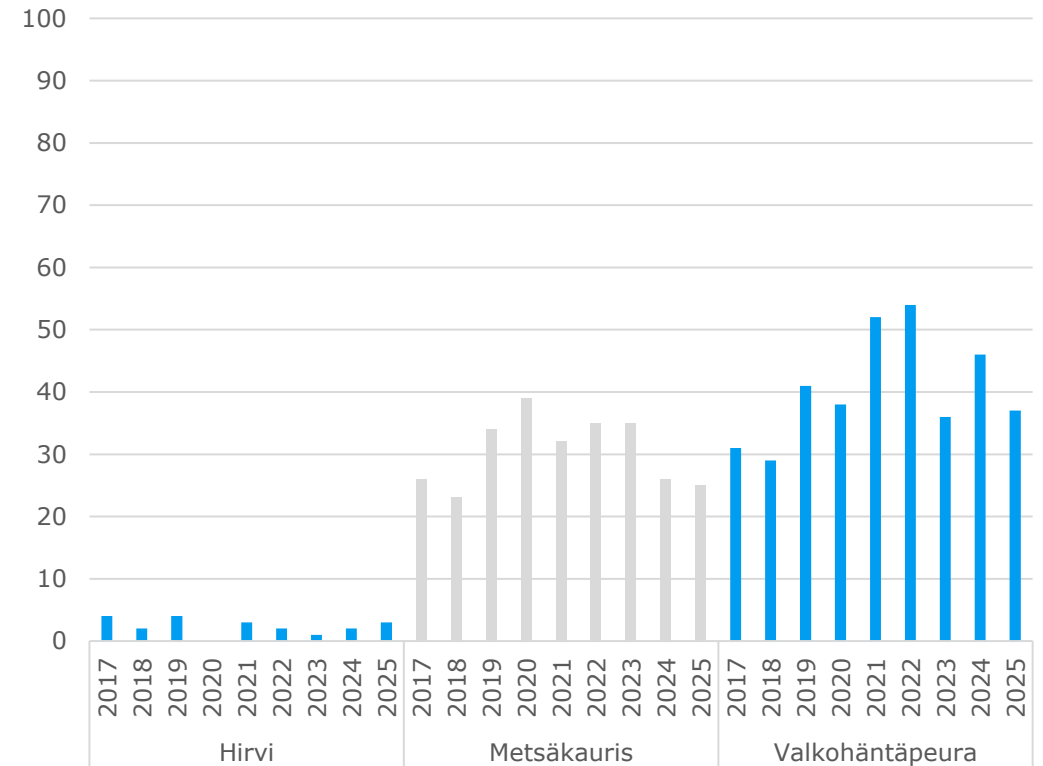
Lähde: Tilastokeskus, perustuu Riistakeskuksen tietoihin, ks. [kolarikartta](#)

(Huom! Suurin osa hirvieläinkolareista, etenkin peura- ja kauriskolarit, puuttuvat virallisesta tieliikenneonnettomuustilastosta)

Hirvieläinkolareiden kokonaismäärän kehitys Paimion kaupungin alueella

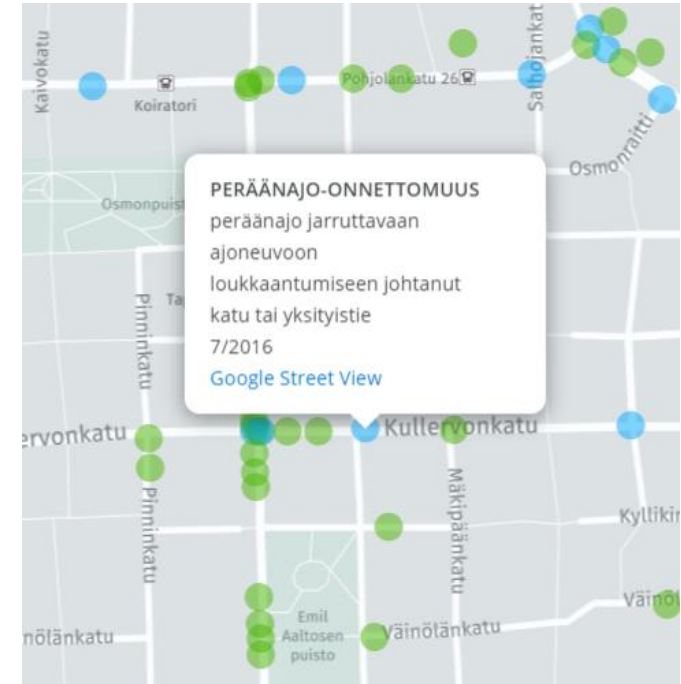
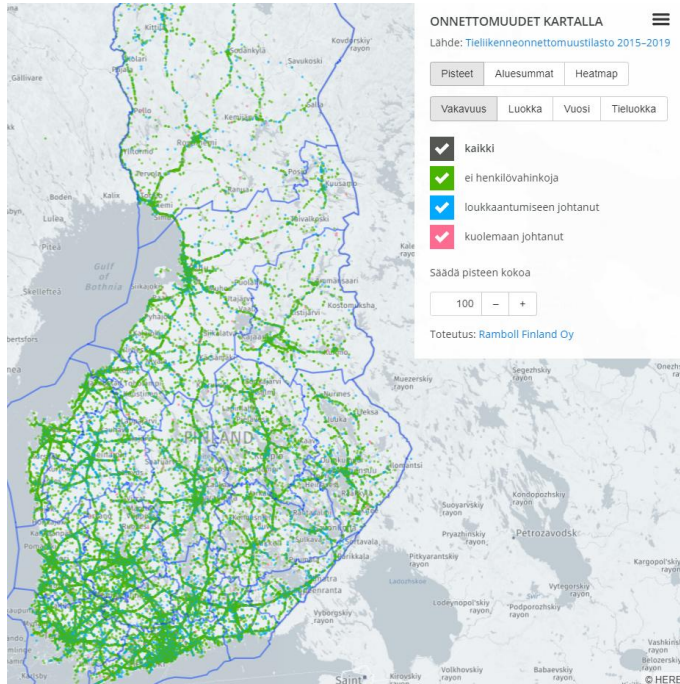

Hirvieläinkolarit Paimion kaupungin alueella eläinlajeittain

Tutustu onnettomuuspaikkoihin kartalla

- Poliisin tilastot: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuus/poliisi/>
- Pelastuslaitoksen tilastot: <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuus/pelastuslaitos/>
- Riistakeskuksen tilastot (hirvieläinonnettomuudet): <https://mobilityanalytics.ramboll.com/onnettomuus/hirvielain/>

Onnettomuuskartat päivitetään uudella datalla kerran vuodessa (maalis-huhtikuussa)

Liikenneonnettomuuksista aiheutuu inhimillisen kärsimyksen ohella yhteiskunnalle huomattavia taloudellisia kustannuksia. Kustannuksista merkittävä osa kohdistuu hyvinvointialueelle ja kuntasektorille. **Paimion kaupungin alueella tapahtuvista tieliikenteen onnettomuuksista aiheutuu yhteiskunnalle vuosittain noin 2,8 miljoonan euron kustannukset.**

Liikenneonnettomuuksien taloudellisia menetyksiä ovat mm.:

- **Onnettomuustilanne:** Pelastustoimet, ensihoito, sairaankuljetus jne.
- **Sairaanhoito:** avoterveydenhoito, erikoissairaanhoito, potilassiirrot jne.
- **Kuntoutus ja muu avustaminen:** Kuntoutus, uudelleen koulutus, erikoiskoulutus, elämää avustavat järjestelyt
- **Työpanoksen menetys:** vähäinen, tilapäinen, merkittävä, pysyvä
- **Yksilön aineellinen hyvinvointi:** vähäinen, tilapäinen, merkittävä tai pysyvä ansioiden/kulutuksen menetys
- **Yksilön aineeton hyvinvointi:** vähäinen, tilapäinen, merkittävä elämänlaadun heikentyminen, elämän menetys
- **Muita onnettomuuteen liittyviä kustannuseriä:** mm. hätäkeskus, poliisi, ajoneuvovauriot, uhrien omaisuuden vauriot, lastivauriot, onnettomuuspaikan raivaus/ajoneuvojen siirto, infrastruktuurivauriot, onnettomuustutkinta, vakuutusten hallinnointi, oikeuslaitos.

Yksikkökustannusarvot kuvaavat vakavuudeltaan erilaisten onnettomuuksien keskimääräisiä kustannusseuraamuksia. Yksikköarvojen ja onnettomuustietojen perusteella voidaan laskea arvio liikenneturvallisuuden yhteiskuntataloudellisesta merkityksestä.

Valtakunnallisesti tieliikenteen kuolemien ja poliisin tietoon tulleiden loukkaantumisten yhteiskuntataloudellinen kustannus on noin 1,1–1,2 mrd. euroa vuosittain (Traficom).

	Reaali- taloudellinen kustannus	Yksilöllisen hyvinvoinnin menetys	Yhteensä
Kuolemaan johtanut onnettomuus	228 095	2 790 960	3 019 055
Vakavaan loukkaantumiseen johtanut onnettomuus	404 534	997 326	1 401 860
Lievään loukkaantumiseen johtanut onnettomuus	22 213	80 628	102 841
Henkilövahinko-onnettomuus	72 283	340 200	412 483
Vain omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus	2 230		2 230
Tieliikenneonnettomuus keskimäärin	35 449	178 800	214 249

Laskennassa käytetyt arvot

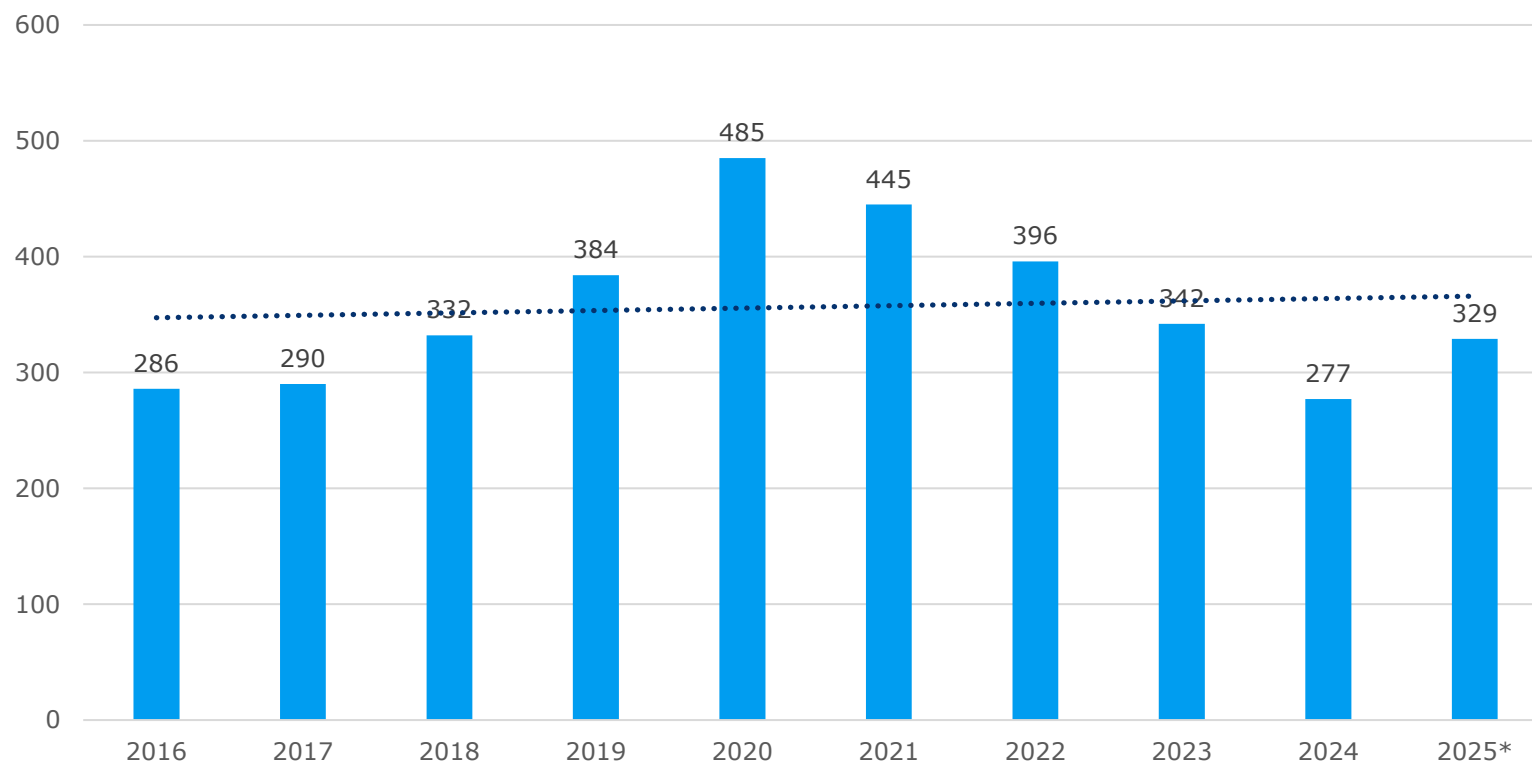
Lähde: Onnettomuuskustannusten yksikköarvot onnettomuustyyppiä kohti (Väylävirasto: https://julkaisut.vayla.fi/pdf12/vj_2020-48_tie-rautatieliikenteen_hankearvioinnin_web.pdf).

Lue lisää: <https://tieto.traficom.fi/fi/tilastot/tieliikenteen-onnettomuuskustannukset>

Viranomaisten tietoon tulleet liikenne rikokset

Tilastokeskus, rikos- ja pakkokeinotilasto, 2025* ennakko

Liikenne rikokset
Paimion kaupungin alueella

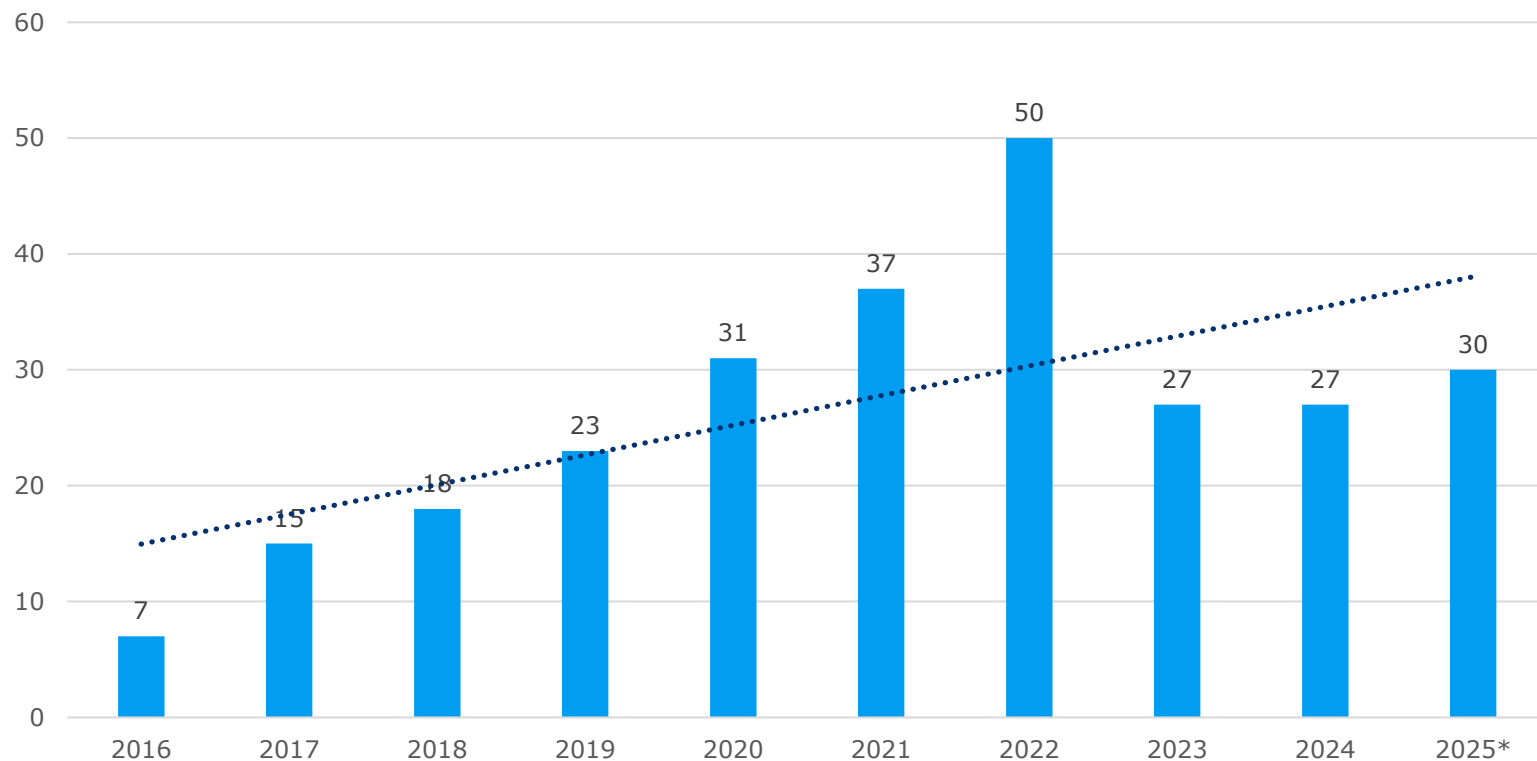

- Poliisi havaitsee liikenne rikoksia ja puuttuu niihin päivittäin. Usein liikenne rikokset paljastuvat poliisin liikenne valvonnan tai hälytystoiminnan yhteydessä. Liikenne rikos voi tapahtua myös vesillä, ilmassa tai raideliikenteessä.
- Liikenne rikoksista seuraamuksena on sakkoa tai vankeutta. Kaikki liikenteessä tapahtuvat rikkomukset eivät ole rikoksia, vaan ne käsitellään hallinnollisella liikenne virhemaksulla.
- Poliisi käsittelee havaitut liikenne rikokset usein paikan päällä sakkomenettelyssä. Vakavimmista rikoksista poliisi kirjaa rikos ilmoituksen. Joidenkin rikosten perusteella poliisi määrää myös ajokiellon.
- Lue lisää: <https://poliisi.fi/liikenne rikokset>

Törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset

Tilastokeskus, rikos- ja pakkokeinotilasto, 2025* ennakko

Törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset
Paimion kaupungin alueella

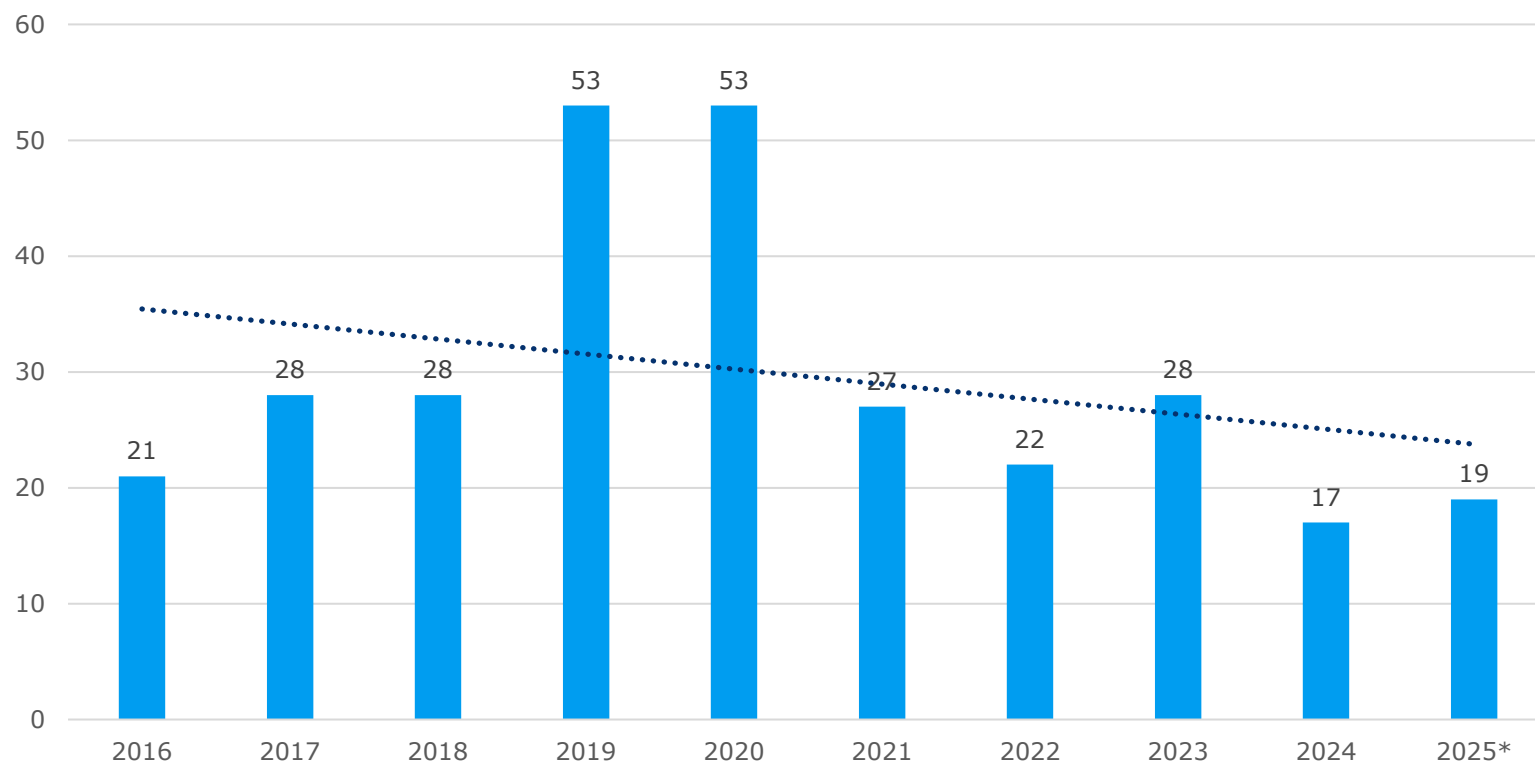

- Liikenneturvallisuuden vaarantamisella tarkoitetaan sitä, että toimintasi liikenteessä on omiaan vaarantamaan muiden turvallisuuden.
- Liikenneturvallisuuden vaarantaminen katsotaan törkeäksi silloin, kun esimerkiksi liikennesääntöjen rikkomisesta aiheutuu vakavaa vaaraa toisen hengelle ja terveydelle.
- Edellä mainittu voi tarkoittaa esimerkiksi huomattavan ylinopeuden ajamista. Törkeistä liikenneturvallisuuden vaarantamista yli puolet onkin seurausta merkittävistä ylinopeuksista.
- Lue lisää: <https://laki24.fi/liik-tieliikennenrikokset-torkealiikenteenvaarantaminen/>

Rattijuopumukset

Lähde: Tilastokeskus, rikos- ja pakkokeinotilasto, 2025* ennakko

Rattijuopumukset (ml. alkoholi ja muut päihdeaineet)
Paimion kaupungin alueella

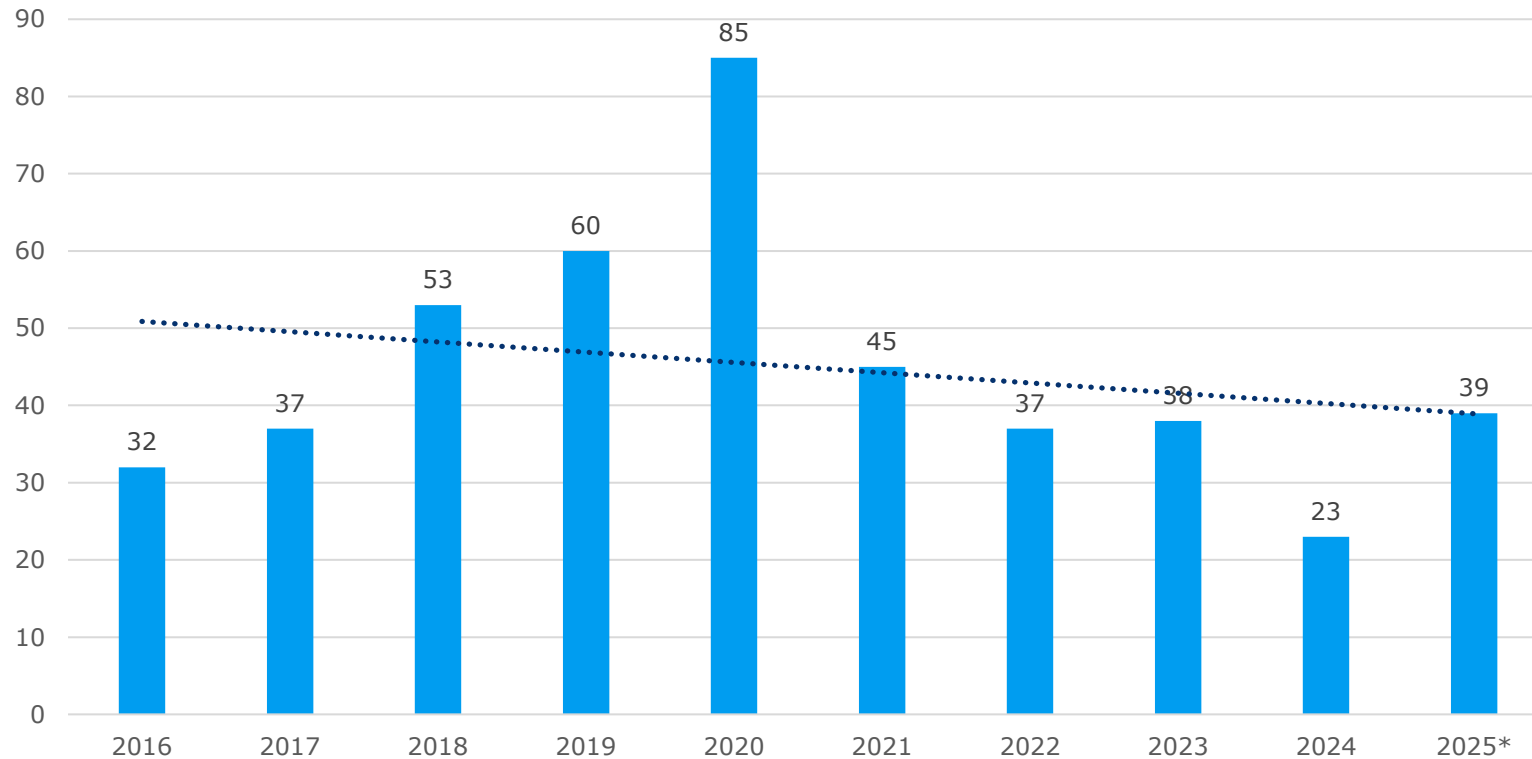

- Rattijuopumuksella tarkoitetaan kulkuneuvon kuljettamista päihtyneenä tai toimintakykyä liikenteessä haittaavan aineen vaikutuksen alaisena.
- Rattijuopumus moottorikäyttöisellä ajoneuvolla määritellään rikokseksi riippumatta siitä syylistyykö siihen maastossa, järven jäällä, tiellä tai missä tahansa.
- Rattijuopumuksen raja ylittyy, kun veren alkoholipitoisuus on vähintään 0,5 promillea. Törkeäksi rattijuopumus luokitellaan törkeäksi, jos veren alkoholipitoisuus on vähintään 1,2 promillea.
- Lue lisää aiheesta: <https://www.liikenneturva.fi/liikenteessa/rattijuopumus/>

Kulkuneuvon kuljettaminen ajo-oikeudetta

Lähde: Tilastokeskus, rikos- ja pakkokeinotilasto, 2025* ennakko

Kulkuneuvon kuljettaminen ajo-oikeudetta
Paimion kaupungin alueella

- Kulkuneuvon kuljettaminen ilman vaadittavaa ajo-oikeutta tai lupakirjaa on rikos, joka on säädetty Suomen rikoslaissa.
- Kulkuneuvon kuljettaminen oikeudetta tarkoittaa, että henkilö kuljettaa, ohjailee tai ohjaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa, raitiovaunua, junaa, alusta tai ilma-alusta ilman asianmukaista lupakirjaa tai ajo-oikeutta.
- Ajo-oikeus voidaan menettää useista syistä, kuten:
  - Ajokortin puuttuminen: Henkilö ei ole koskaan hankkinut ajokorttia.
  - Ajokortin menettäminen: Ajokortti on voitu menettää rangaistuksena aikaisemmasta rikkomuksesta tai esimerkiksi ajoterveyssyistä.
  - Ajokortin vanheneminen: Jos ajokortti on vanhentunut, se ei ole enää voimassa.
- Lue lisää: <https://poliisi.fi/liikenne rikokset>

Liikenneturvallisuustyö vuonna 2025

Paimion kaupunki

Huhtikuu 2026

Kestävän ja turvallisen liikkumisen työryhmän kokoonpano ja tehtävät (Kevään 2026 tilanne)

Paikalliset edustajat

- Anu Taipale, tekniset ja ympäristöpalvelut
- Enni Ala-Myöntäjä, Tuulia Tamminen (var), opetus ja kasvatust
- Tiina Kalasniemi, hyvinvointi, terveys ja liikunta
- Eila Hulkkonen, henkilöstöhallinto, työsuojelu
- Veikko Kurppa, Kalle Mulari (var), Nuorisovaltuusto
- Jouko Olander, Vanhusneuvosto
- Rauno Berg, Vammaisneuvosto

Sidosryhmien edustajat

- Sami Kivilä, Elias Ruutti (var), Liikenneturva
- Jaakko Klang, Lounais-Suomen elinvoimakeskus (ent. Varsinais-Suomen ELY-keskus)
- Hanna Laaksonen, Lounais-Suomen poliisilaitos
- Mika Lankinen, Varsinais-Suomen pelastuslaitos
- Paula Väisänen, Marja Tommola (var), Valonia
- Johanna Tiilikainen, Elisa Heimo, liikenneturvallisuuskoordinaattori

Työryhmän tehtäviä:

- Seuraa kaupungin liikenneturvallisuustilannetta ja siihen vaikuttavia asioita.
- Ideoi ja edistää konkreettisia ratkaisuja kestävän ja turvallisen liikkumisen haasteisiin.
- Edistää kaupungin sisäistä sekä sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- Varmistaa liikenneturvallisuustyön tavoitteiden toteutumisen eri yksiköissä.
- Edistää liikenneturvallisuuden näkyvyyttä kaupungin strategioissa, suunnitelmissa ja viestinnässä.
- Varmistaa liikenneturvallisuuden näkyvyyden kaupungin ja hyvinvointialueen välisissä yhdyspinnoissa.

Työryhmän jäsenten tehtäviä:

- Toimii yhteyslinkkinä edustamansa tahon ja työryhmän välillä.
- Valmistautuu työryhmän kokouksiin kysymällä kollegoilta aiheen kuulumisia (toteutunut ja tuleva toiminta, haasteet, palautteet asiakkailta, materiaali- ja koulutustarpeet, yms.).
- Osallistuu työryhmän kokouksiin. Jos ei pääse itse paikalle, pyytää tuuraajan ja ohjeistaa häntä ennen kokousta, tai lähettää vähintään terveiset.
- Työryhmän kokouksen jälkeen välittää kokouksen terveiset ja muut aineistot eteenpäin edustamalleen taholle.
- Kannustaa kollegoita liikenneturvallisuustyössä ja opastaa heitä parhaansa mukaan.
- Tietää, että esimerkiksi Liikenneturvalta tai koordinaattorilta voi ja kannattaa pyytää vinkkejä ja apuja.

Toteutuneet tapahtumat/toiminta vuonna 2025

1. Työryhmän kokoukset

- 1. Kokous: 10.3.2025 (osallistujia 13 hlöä + koordinaattori)
- 2. Kokous: 28.10.2025 (osallistujia 10 hlöä + koordinaattori)

2. Seurannat

- Vuosi-/toimintakatsauksen laatiminen 2024 (huhtikuu), sis. kuntakohtainen katsaus onnettomuus- ja liikenneerikostilastoihin
- Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arviointi (tulosten julkistus 1.9.)
- Liikenneturvallisuussuunnitelman liikenneympäristön kehittämisohjelman vuosittainen seuranta (sähköpostitse loppuvuodesta 2025)

3. Koordinaattorin viestintätoimet

- Ajankohtaisuutiset 4 kpl (14.2. / 10.6. / 19.9. / 10.12.)
- Muita ajankohtaistiedotteita työryhmille teemapäivistä, kampanjoista, tilaisuuksista, avustuksista, koulutuksista jne. (5.2. / 30.4. / 26.9./ 29.10.)
- Koordinaattorin ja Liikenneturvan Teams-tietoisku Varsinais-Suomen perusopetuksen rehtoreille 3.10.2025
- Tiedote kuntien päättäjille 29.10. Liikenneturvan uudesta aineistosta
- Poliisin ja pelastuslaitoksen yhteisen Teams-tietoiskun järjestäminen liikenneturvallisuustyöryhmille 31.10.2025

4. Toiminta ja tapahtumat kunnassa

Liikennekasvatus

- Liikenneturvallisuusmateriaalia välitetty eteenpäin kouluille.

Liikenneympäristö

- Jokelan koulun kohtaa parannettu. Tietä kavennettu ja jäsennelty turvallisemmaksi.
- Oinilan päiväkodin kohtaa parannettu. Suojatie tehty ja suojatie valo-optiikalla ohjattu. Huomiokolmiot päiväkotilisäkeillä lisätty.
- Suojatievälytys lisätty Valkojantien suojatielle Timperintien kohdalla sekä Vistantien kirkon kohdan suojatielle.
- Mustankorventielle uusi suojatie suunnitteluun – tulevana kesänä tulossa 2 suojatietä (shaarmantie, suoniitty)

Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arviointi

(Arviointi tehtiin keväällä 2025 ja se kohdistui kevään 2025 tilanteeseen ja vuosiin 2023-2024)

Kunta	Kokonais- pistemäärä	Tähtien määrä	Kunta	Kokonais- pistemäärä	Tähtien määrä	Alin mahdollinen tähtimäärään oikeuttava pistemäärä	Tähdet
Kaarina	38,80	4 ★★★★★	Laitila	29,90	3 ★★★	45,00	★★★★★
Sauvo	37,25	4 ★★★★★	Pöytyä	29,80	3 ★★★	40,00	★★★★★
Naantali	35,95	4 ★★★★★	Kokemäki	29,65	3 ★★★	35,00	★★★★★
Rusko	35,75	4 ★★★★★	Aura	29,45	3 ★★★	30,00	★★★★★
Nousiainen	35,55	4 ★★★★★	Kemiönsaari	28,75	3 ★★★	25,00	★★★★★
Lieto	34,35	3,5 ★★★☆	Loimaa	28,30	3 ★★★	20,00	★★★
Parainen	33,65	3,5 ★★★☆	Pyhäranta	26,85	3 ★★★	15,00	★★★
Karvia	33,15	3,5 ★★★☆	Eura	26,60	3 ★★★	10,00	★★★
Masku	33,00	3,5 ★★★☆	Siikainen	26,50	3 ★★★	5,00	★★★
→ Paimio	33,00	3,5 ★★★☆	Turku	26,25	3 ★★★	0,01	★★★
Nakkila	32,70	3,5 ★★★☆	Uusikaupunki	25,70	3 ★★★		★★★
Mynämäki	32,30	3,5 ★★★☆	Oripää	25,45	3 ★★★		★★★
Pori	32,15	3,5 ★★★☆	Kustavi	24,25	2,5 ★★☆☆		★★★
Rauma	31,90	3,5 ★★★☆	Ulvila	24,20	2,5 ★★☆☆		★★★
Eurajoki	31,60	3,5 ★★★☆	Vehmaa	24,15	2,5 ★★☆☆		★★★
Raisio	31,50	3,5 ★★★☆	Jämijärvi	24,05	2,5 ★★☆☆		★★★
Marttila	31,25	3,5 ★★★☆	Huittinen	23,00	2,5 ★★☆☆		★★★
Koski Tl	30,85	3,5 ★★★☆	Merikarvia	22,10	2,5 ★★☆☆		★★★
Salo	30,25	3,5 ★★★☆	Säkylä	21,50	2,5 ★★☆☆		★★★
Kankaanpää	30,10	3,5 ★★★☆	Taivassalo	21,45	2,5 ★★☆☆		★★★
Somero	30,10	3,5 ★★★☆	Pomarkku	19,95	2 ★★		★★★
			Harjavalta	19,70	2 ★★		★★★

Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arviointi

(Kehittämisaikaa Paimiossa. Tulokset perustuvat kaupungin itsearviointiin.)

1. Liikenneturvallisuustyön perusta (5 p)

- 1.1 Onko kunnassa säännöllisesti kokoontuva liikenneturvallisuustyöryhmä? (1p)
- 1.2 Onko kunnalla ajantasainen liikenneturvallisuussuunnitelma/-ohjelma? (1p)
- 1.3 Seurataanko kunnan liikenneturvallisuustyötä vuosittain? (1p)
- 1.4 Seurataanko kuntanne liikenneturvallisuustilannetta vuosittain? (1p)
- 1.5 Näkyykö liikenneturvallisuus kunnan hyvinvointisuunnitelmassa/-kertomuksessa? (1p)

2. Kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän toiminta (5 p)

- 2.1 Onko kunnan liikenneturvallisuustyöryhmästä tehty virallista päätöstä? (1p)
- 2.2 Kuinka usein kunnan liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontuu? (1p)
- 2.3 Mitkä kunnan eri toiminnot ja toimielimet ovat edustettuina työryhmässä? (1p)
- 2.4 Mitä muita paikallisia toimijoita tai sidosryhmiä työryhmään kuuluu? (1p)
- 2.5 Mikä on ollut kunnallisten ja paikallisten toimijoiden osallistumisaktiivisuus kokouksiin? (1p)

3. Kunnan liikenneturvallisuusviestintä (5 p)

- 3.1 Kunnan Internet-sivuilta löytyy tietoa liikenneturvallisuudesta (erilliset vaihtoehdot). (1p)
- 3.2 Kunnan viestintä liikenneturvallisuudesta sosiaalisen median kanavissa. (1p)
- 3.3 Kunnan viestintä liikenneturvallisuudesta muissa kanavissaan (www, tiedotteet, uutiskirjeet). (1p)
- 3.4 Kunnan eri toimipisteissä esillä/jaossa liikenneturvallisuusmateriaaleja. (1p)
- 3.5 Liikenneturvallisuusaihe esillä paikallistapahtumissa tai tempausten kautta. (1p)

4. Liikenneturvallisuustyö kunnan eri toimialoilla ja yksiköissä (15 p)

- 4.1 Varhaiskasvatuksen liikenneturvallisuustyö (3 p) (kysely suunnattiin päiväkodeille)
- 4.2 Perusopetuksen liikenneturvallisuustyö (3 p) (kysely suunnattiin perusopetuksen kouluille)
- 4.3 Nuorisopalveluiden liikenneturvallisuustyö (3 p)
- 4.4 Liikenneturvallisuus osana muuta kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita (3 p)
- 4.5 Liikenneturvallisuustyö teknisellä toimialalla (3 p)

>> 4. osion tulokset seuraavalla sivulla

5. Koulukuljetusten liikenneturvallisuuden varmistaminen (5 p)

- 5.1 Liikenneturvallisuuden näkyminen koulukuljetusten kilpailutus-/sopimusasiakirjoissa. (1p)
- 5.2 Kunnalla on erilliset kuljetuseriaatteen, joista käy myös ilmi eri osapuolten vastuut ja velvollisuudet. (1p)
- 5.3 Kunta kerää kuljetusoppilailta ja heidän huoltajiltansa säännöllisesti palautetta. (1p)
- 5.4. Kunta käy kuljettajien kanssa säännöllisesti keskustelua kuljetusten sujumisesta ja turvallisuudesta. (1p)
- 5.5 Kuljetusoppilaille ja/tai heidän huoltajillensa suunnataan liikenneturvallisuusviestintää. (1p)
- 5.6 Liikennöitsijät ovat mukana toteuttamassa liikenneturvallisuustempauksia. (1p)
- 5.7 Kunnalla on käytössä erillinen ohjelma/sovellus koulukuljetusten laadun seurantaan. (1p)
- 5.8 Kunnalla on käytössä koulumatkojen vaarallisuusarviointi-/luokitus kuljetustarpeiden arvioinnin tukena. (1p)
- 5.9 Kunta käy ELY-keskuksen kanssa säännöllisesti läpi koulukuljetusreittien liikenneturvallisuutta. (1p)
- 5.10 Kunta hyödyntää ELY-keskuksen palautekanavia maanteiden ongelmien esille tuomiseksi (1p)

6. Kunnan omien työntekijöiden huomioiminen (5 p)

- 6.1 Kunnassa on kartoitettu henkilöstön työ- ja työasiamatkoihin liittyvät kehittämistarpeet. (1p)
- 6.2 Kunta tarjoaa työntekijöilleen tietoa työmatkaliikenteen turvallisuuden parantamiseksi. (1p)
- 6.3 Kunnan työntekijöille on järjestetty perehdytystä työmatkaliikenteen turvallisuudesta. (1p)
- 6.4 Kunta tarjoaa työntekijöilleen turvallisuusvarusteita/-välineitä. (1p)
- 6.5 Kunnalla on käytössä kestävä työmatkaliikenteen kannustimia. (1p)

7. Kunnan johdon osallistaminen ja sitouttaminen (5 p)

- 7.1 Liikenneturvallisuustyöryhmässä on mukana kunnan johtoa tai luottamushenkilöitä. (1p)
- 7.2 Kunta tiedottaa päättäjiä vuosittain kunnan liikenneturvallisuustilanteesta. (1p)
- 7.3 Kunta tiedottaa päättäjiä vuosittain kunnan liikenneturvallisuustyöstä. (1p)
- 7.4 Liikenneturvallisuus on huomioitu kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa. (1p)
- 7.5 Päätöksentekijät ovat saaneet tietoa kunnan liikenneturvallisuussuunnitelmasta. (1p)

Pientä kehittämistarvetta = osa pisteistä jäi saamatta

Selvää kehittämistarvetta = iso osa / kaikki pisteistä jäi saamatta

Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arviointi

(Kehittämisaikaa Paimiossa. Tulokset perustuvat kaupungin itsearviointiin.)

4.1 Varhaiskasvatuksen liikenneturvallisuus

- Varhaiskasvatuksen henkilöstö on saanut perehdytystä liikennekasvatustyön toteutukseen (sisällöt, toimintamallit, materiaalit).
- Turvalliseen liikkumiseen liittyviä sääntöjä ja toimintatapoja harjoitellaan lähiympäristössä liikkua, retkillä sekä mm. leikkien, satujen, väritystehtävien ja pelien avulla.
- Hyödynnämme liikennekasvatuksessa vuosikelloa tai -suunnitelmaa tukemaan opetuksen suunnitelmallisuutta ja jäsentämään sisältöjä läpi koko lukuvuoden.
- Lapsilla ja henkilökunnalla on heijastinliivit/-valjaat käytössä aina liikuttaessa päiväkodin ulkopuolella.
- Tuemme lasten huoltajia liikennekasvatustehtävissä osana arjen kohtaamisia ja huoltajatapaamisia, vanhempainilloissa, päiväkodin perhetapahtumissa ja/tai materiaaleja jakaen.
- Päiväkotien lähiympäristöjen vaaranpaikkoja ja riskitekijöitä kartoitetaan säännöllisesti ja havainnoista viestitään kunnan tekniselle toimialalle (kadut), ELY-keskukselle (maantiet) ja liikenneturvallisuusryhmälle.

4.2 Perusopetuksen liikenneturvallisuus

- Opettajat ovat saaneet perehdytystä liikennekasvatustyön toteutukseen omassa ikäryhmässään (sisällöt, toimintamallit, materiaalit).
- Koulun (koulujen) turvallisuussuunnitelmaan ja/tai järjestyssääntöihin on kirjattuna turvallisen koulumatkaliikkumisen periaatteet eri kulkutavat huomioiden. Koulumatkojen liikkumisen omin voimin kannustetaan.
- Hyödynnämme eri ikäryhmien (ala- ja yläkoulu) liikennekasvatuksessa vuosikelloa tai -suunnitelmaa tukemaan opetuksen suunnitelmallisuutta ja jäsentämään sisältöjä läpi koko lukuvuoden.
- Liikenneasioita käsitellään (oppiainesisältöjen lisäksi) mm. retkillä lähiympäristössä ja/tai vuosittain erillisten tapahtumien ja tempausten kautta (esim. Liikenneturvallisuusviikko, liikenneteemapäivät, pyöräilytapahtumat).
- Tuemme ja kannustamme oppilaiden huoltajia liikennekasvatustehtävissä mm. vanhempainilloissa, huoltajatapaamisissa, Wilma-viestein tai materiaaleja jakaen.
- Koulureittien ja koulujen lähiympäristön vaaranpaikkoja ja riskitekijöitä kartoitetaan säännöllisesti ja havainnoista viestitään kunnan tekniselle toimialalle (kadut), ELY-keskukselle (maantiet) ja liikenneturvallisuusryhmälle.

Pientä kehittämistarvetta = osa pisteistä jäi saamatta

Selvää kehittämistarvetta = iso osa / kaikki pisteistä jäi saamatta

4.3 Nuorisopalveluiden liikenneturvallisuus

- Nuorten parissa toimivat ovat saaneet perehdytystä liikennekasvatustyön toteutukseen (sisällöt, toimintamallit, materiaalit).
- Nuorisotilalla (-tiloilla) järjestetään säännöllisesti liikenneturvallisuuteen liittyviä teemailtoja/-tapahtumia, tai muuten otetaan aihetta esille eri tavoin.
- Liikenneturvallisuusaiheiden käsittely on kytketty osaksi koulunuorisotyötä (mm. välituntitoiminta, ryhmäytystapahtumat, teemapäivät-/oppitunnit, leirit, retket).
- Liikenneturvallisuusaiheiden käsittely on kytketty osaksi jalkautuvaa / etsivää nuorisotyötä (nuorten kohtaamista).
- Hyödynnämme säännöllisesti sosiaalisen median kanavia nuoriin suunnatussa liikenneturvallisuusviestinnässä.
- Nuoria osallistetaan liikenneturvallisuusryhmien ideointiin ja toteutukseen (tapahtumat, tempaukset ym.).

4.4. Liikenneturvallisuus osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita

- Turvallisen ja kestävästi liikkumisen näkökulmat huomioidaan kunnan terveys-/liikuntaneuvonnassa.
- Liikenneturvallisuusaiheita käsitellään osana ehkäisevän päihdetyön suunnitelmia, toimintamalleja ja yhteistyöryhmiä.
- Liikenneturvallisuus on huomioitu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa (kunnan tai useamman kunnan yhdessä laatimassa).
- Liikenneturvallisuusaiheita käsitellään lasten ja nuorten verkostoryhmissä ja/tai oppilas-/opiskelijahuollon ohjausryhmissä.
- Liikenneturvallisuus on huomioitu suunnitelmassa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.
- Iäkkäille järjestetään liikenneturvallisuusaiheisia tilaisuuksia tai tietoiskuja ja/tai aihe otetaan esille osana jotain muita tapahtumia, tilaisuuksia, teemaviikkoja.

4.5 Liikenneturvallisuusryhmien teknisellä toimialalla

- Edistämme ja seuraamme vuosittain kunnan liikenneturvallisuussuunnitelman toteutumista (liikenneympäristöä koskeva toimenpideohjelma).
- Edistämme liikenneympäristön turvallisuutta myös kuntalaispalautteiden ja aloitteiden perusteella.
- Tiedotamme kuntalaisille kunnan omista ja ELY-keskuksen (maantiet) palautekanavista liikenneympäristön turvallisuusongelmiin liittyen.
- Tiedotamme kuntalaisille teknisen toimialan ajankohtaisista asioista (käynnissä olevista hankkeista, poikkeusjärjestelyistä liikenteessä, talvikunnossapidosta ym.).
- Käytämme nopeusnäyttötauluja (kunnan omat) liikenteen rauhoittamisessa, ajonopeuksien seurannassa ja pysyvempien toimenpidetarpeiden arvioinnissa.
- Edistämme liikenneympäristön ja eri toimipisteiden esteettömyyttä yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvostojen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Lisätietoja:

Juha Saarinen, Liikenneturvallisuustyöryhmän yhdyshenkilö

Jaakko Klang, Lounais-Suomen elinvoimakeskus

Johanna Tiilikainen, Varsinais-Suomen Liikenneturvallisuuskoordinaattori